

Mariëtte Middelbeek

Status O.K.

Uitgeverij Oorsprong

Januari

Vrijdag 2 januari

20:00 uur

Het probleem is: ik ben gewoon geen wrattenmens. En ook geen schilfervrouw of fan van van vieze, etterige zweren. Ik heb er niets mee, ik kan er niets mee en ik vind het vies. Ja, ik, aankomend dokter Van Wetering, vind stinkende zweren gewoon heel erg vies. Zo. En deze ellendige vorm van tijdverspilling duurt nog twee weken ook. Twee weken dermatologie in het Gregorius Ziekenhuis. Het enige voordeel is dat ik zowaar twee dagen weekend heb.

Ook zoiets. Welke arts heeft nou elk weekend vrij? Welke dokter trekt op vrijdagmiddag de deur van zijn afdeling achter zich dicht en hoeft zich geen seconde druk te maken om wratspoedgevallen en moedervlekcrises? Die bestaan namelijk niet.

Wat ik zeg: tijdverspilling. Maar ik moet deze twee weken uitzitten voor ik begin aan het coschap

der coschappen, de tien weken waar ik zo lang op heb gewacht, de enige afdeling van het ziekenhuis waar ik echt thuishoor: chirurgie.

Dat is de reden dat ik honderden patiënten heb aangehoord, midden in de nacht ellenlange verslagen heb geschreven, tientallen presentaties heb gegeven, vele malen verstek heb laten gaan bij vrienden en familie, me heb laten afbekken door chagrijnige specialisten, de benen uit mijn lijf heb gelopen voor arrogante arts-assistenten en vooral alles wat er over chirurgie te leren valt heb opgezogen als een spons. Tijdens het hele voorgaande jaar aan coschappen is er geen week geweest dat ik geen chirurgieboek in handen heb gehad. En over twee weken is het dan eindelijk zover. Femke van Wetering, chirurg. Nou ja, chirurg *to be*.

Daar kunnen geen poenige flatscreens en notenhouten bureaus tegenop, zoals ik die vandaag zag staan in de kamer van Van Daalen, de dermatoloog. Comfortabele stoelen, een gloednieuwe MacBook, een supersonische digitale spiegelreflexcamera met bijpassende fancy fotoprinter – het leek er de MediaMarkt wel. En tussen al dat dure spul zat dan Van Daalen: jaar of vijfenvijftig, bijna kaal, en te veel gebruikt voor een ziekenhuis. Dat moet een of andere dure vakantie zijn geweest,

want geen enkele zichzelf respecterende dermatoloog gaat onder een zonnebank liggen.

En reken maar dat Van Daalen zichzelf respecteert. Nog voor ik de man zelf had ontmoet, had ik al een folder in handen van de retecommerciële Gregor Kliniek waar Van Daalen in zijn vrije tijd bijklust. Om het voor de patiënt – die bij het betreden van de kliniek acuut in “de cliënt” verandert – makkelijk te maken, zit de Gregor Kliniek één deurtje verder dan de poli van dermatologie. Het enige verschil is dat je als iets te rijke, verveelde vrouw vlekjes en plekjes kunt laten wegpoetsen die van de verzekering best mogen blijven zitten, voor het uurtarief van een slordige tweehonderd euro.

Daarvoor wil Van Daalen vast wel even naar je glimlachen, iets wat hij vandaag op de gewone poli niet voor elkaar kreeg.

‘Je loopt vandaag mee met dokter Rustenburg,’ zei hij, nadat ik me had voorgesteld en hij niet de moeite had genomen hetzelfde te doen. ‘Ze draait SOA-poli. Heel interessant.’

De manier waarop hij het zei, maakte duidelijk dat hij zelf die mening bepaald niet was toegedaan.

Dus hing ik nog voor de lunchpauze met mijn neus boven genitale wratten, jeukende zweren, etterende bulten en patiënten die uiteraard geen

idee hadden hoe ze aan zo'n ding op hun leuter kwamen.

Ik zou bijna gaan terugverlangen naar kindergeneeskunde, en dat terwijl ik juist zo blij was daar weg te zijn. Als ik nog één keer de zin “ik éís een second opinion/extra onderzoek/speciale behandeling/betere kamer voor Sophietje/Daantje/Bloempje/Pietertje” moet horen, sta ik niet voor mezelf in.

Ik moet ineens denken aan mijn eerste coschap, het intro-coschap op de afdeling neurologie. Het is een jaar geleden dat ik binnenkwam vol ambitie, maar zonder enig benul van hoe het er echt aan toe gaat in een ziekenhuis. De patiënten van toen kan ik me nauwelijks herinneren, en eigenlijk geldt dat voor vrijwel alle coschappen die ik vorig jaar heb doorlopen. Ik herinner me diagnoses, geen mensen. En ik herinner me vooral het eeuwige meekijken, maar dat is nou eenmaal het lot van de coassistent.

Met zo'n belangrijke tijd bij chirurgie voor de deur wil ik niets, maar dan ook niets meer vergeten, zoals in het eerste jaar. Dit jaar schrijf ik alles op. Mijn nieuwe dagboek – een kerstcadeautje van mama – past precies in de zak van mijn witte jas, dus het kan overal mee naartoe.

Als ik over mijn wang strijk, merk ik hoe zacht mijn huid voelt. Met dank aan de crème uit het proefmonster dat ik vandaag meteen in mijn handen gedrukt kreeg. Dat is echt het enige voordeel aan dermatologie: gratis producten van merken die ik van de schamele vergoeding van vijf euro per maand die ik als coassistent krijg, never nooit zou kunnen betalen. Dat ze überhaupt de moeite nemen om dat geld over te maken is mij een raadsel. Ik zal nooit mama's gezicht vergeten toen ik haar vorig jaar vertelde wat mijn salaris – voor zover je van een salaris mag spreken – is. Lang leve de studiefinanciering en vooral: de lening.

‘Als je twee jaar lang voor zo’n schijntje gaat werken, moet je het wel heel graag willen,’ zei ze.

Is ook zo. En die gratis crème die ik scoor bij dermatologie is mooi meegenomen, maar het wordt nu toch wel eens tijd voor het echte werk. Zodat ik weet waar ik het allemaal voor doe.

Nog even volhouden.

Donderdag 8 januari

14:30 uur

De benenpoli. Klinkt onschuldig, is ongelooflijk smerig. Op de benenpoli bij chirurgie – mocht die bestaan – mag je me morgen neerzetten. Vaatoperaties, nieuwe gewrichten, fracturen – kom maar door. Maar de benenpoli bij dermatologie is van een heel ander kaliber. Het kaliber van de vieze zweren. Ulcera. De medische naam voor open, etterende wonden als gevolg van vaatproblemen in de benen. Het blijkt een populaire kwaal onder dat deel van de bevolking dat tachtig jaar en ouder is.

‘Coassistent, voor jou heb ik vandaag iets heel interessants,’ deelde Van Daalen me vanochtend mee. Dat was het enige wat ik van Van Daalen te zien kreeg, aangezien hij de rest van de dag vrij had om te gaan golfen met zijn farmaceutische vrienden. Dat dure spul waarmee hij zijn kamer heeft gedecoreerd, moet ergens vandaan komen.

Dus was ik aangewezen op Cyriel, de arts-assistent dermatologie die eigenlijk neuroloog had willen worden, maar na drie afwijzingen voor dermatologie heeft gekozen. En daardoor blijkbaar alleen nog maar verongelijkt kan kijken, en zich bij voorkeur op de co’s afreageert.

‘Hier,’ zei hij terwijl hij me een stapel casussen overhandigde. ‘De benen zijn vandaag voor jou. Roep de mensen naar binnen, hoor ze aan, maak de zwachtels los en laat mij dan komen. Succes..’

Dat bleek ik nodig te hebben. Succes, en liters luchtverfrisser voor de spreekkamer.

Op de benenpoli was het een drukte van belang. Alles wat oud en belegen was, had zich vandaag hiernaartoe gesleept. Had van mij niet gehoeven, maar het is het uitje van de week voor het plaatselijke bejaardentehuis.

Als eerste had ik mevrouw De Jong in de spreekkamer. Gezien haar bijna kale hoofd, vierkante lijf, bossen haar op haar benen en snor had ze net zo goed voor meneer De Jong kunnen doorgaan. En dat was nog het minst onsmakelijke.

Zodra ze tegenover me zat, begon de pret al. Vol afschuw keek ik naar de opgezwollen benen met talloze spataderen, die voor de gelegenheid in steunkousen waren gestoken, met daarboven een rok uit 1821. Helaas moest ik concluderen dat de rok omstreeks die tijd voor het laatst moet zijn gewassen, net als de vrouw zelf.

Ze had weinig aanmoediging nodig. Mijn ‘dan zullen we eens even kijken’ leidde tot een stortvloed aan woorden, die ik meteen weer vergat. Het

enige wat ik wilde was het raam openzetten tegen de lucht van vieze steegjes en natte hond die ze verspreidde, maar het is al dagen niet meer boven nul geweest en een longontsteking zou het mens nog fataal kunnen worden. Niet dat ik haar zou missen, maar ik word nu eenmaal opgeleid om mensen te redden.

‘Ach, dokter,’ verzuchtte ze, ‘het wordt nog niet echt beter. Ik heb geen zin meer in elke keer die zwachtels om mijn been.’

Ik gluurde in haar status. Ze had een lange geschiedenis van vaatproblemen en sinds zes maanden kwam ze een keer in de vier weken op het spreekuur. De vaatproblemen leiden ertoe dat elk wondje verandert in een groot, gapend, zwevend gat dat maandenlang verbonden moet worden.

‘Tja,’ zei ik. ‘U zult toch moeten volhouden. Er is geen andere mogelijkheid.’

‘Soms wil ik die zwachtel er gewoon afhalen. Mijn vriendin Truus en de andere meiden zeiden het ook. “Meis,” zeiden ze, “je moet die zwachtel er gewoon afhalen.” Dus toen zei ik: “Nee, dat kan toch niet?” Maar Truus zei: “Kind,” zei ze, “probeer het gewoon, want slechter kan het toch niet worden.” Nou, en toen dacht ik: ja, slechter kan het niet

worden. Maar ik zei ook tegen Truus: “Truus,” zei ik, “hoe kan het toch dat het niet slechter kan worden terwijl ik er al maanden mee loop?”

Ze ratelde maar door. Mijn gedachten gleden af naar mijn leerboek chirurgie, waarin ik gisteravond bij een heel interessante passage over knieoperaties was aangekomen. Je hebt het bij je coschappen natuurlijk niet voor het uitzoeken, maar als het even kan hoop ik wel zo’n operatie bij te wonen. Op de foto ziet er het spectaculair uit.

Nog even en dan sta ik op de ok. Geen wauwelende patiënten meer, alleen serene rust en het piepen van de hartbewaking. Denk ik. Ik heb nog nooit een operatie bijgewoond, maar dat is in elk geval hoe mijn ok er later uit zal zien. Hier wordt Gewerkt. En Genezen. Met hoofdletter G.

‘Vindt u niet, dokter?’

Mevrouw/meneer De Jong keek me vragend aan. Ik staarde blanco terug, geen idee waar ze het over had.

‘Dokter? U heeft toch wel geluisterd naar wat ik zei?’

Ik keek naar het aantekeningenblok dat voor me lag en waarop ik alleen haar naam had geschreven en een stuk of vijf keer ok had gekrabbeld.

‘Hm-hm,’ zei ik waarschijnlijk weinig overtui-